

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Beájer Lajos.

XXXIII. évfolyam. 284. szám.

Kiállításai árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy héra ——— 3 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Kedd, december 13.

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Kápolya-utca 1-ső szám,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Kápolya-utca 1.
ahová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére von-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1904.

A közig. bizottság ülése.

Nagybecskerek, december 13.

Torontálmegye közig. bizottsága, mint jeleztük, tegnap délelőtt tartotta rendes havi közgyűlését dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével.

Az ülésen jelen voltak: Jankó Ágoston alispán, dr. Mihálovics Ödön árvaszéki elnök, dr. Plechl Szilárd m. főorvos, Kéles Ákos t. ügyész, Tóth István kir. tan. pénzügyigazgató, dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő, Faur Kornél az állam-építészeti hivatal főnöke, dr. Boross Dezső kir. ügyész, Csávossy Gyula báró, Babics József, Steinitzer Géza, dr. Mangold Samu bizottsági tagok, Bielek Antal, Balás Iván, Hertelendy Imre és dr. Mihálovics István előadók.

Elnöklő főispán megnyitja az ülést s mielőtt a tárgysorozatba áttérnének, a bizottság nevében meleg hangon üdvözlöi Csávossy Gyula bárót abból az alkalomból, hogy a király őt örökös főrendiházi tagsággal bárói rangra emelte. Csávossyt a bizottság lelkesen megjelmezte.

Ezután rátértek a tárgysorozatra.

Tóth István p. ü. igazgató havi jelentése szerint Torontálmegye mint törvényhatóság területén állami egyenes adók címén a múlt év végével hátralék volt 3,057 365 korona 12 fillér. Az 1904. évi adótartozásnak és utólagos előírásnak esedéke 8 533 473 korona 46 fillér. Összes tartozás 11 590 838 korona 58 fillér. Töröltek 371 572 korona 84 fillért. Megállapított tartozás 11 219 265 korona 74 fillér. Befizettek 8 480 023 korona 94 fillér. Hátralék 2 739 241 korona 80 f. vagyis az össztartozásnak 24%-a. A folyó évi november havi befizetés pedig 1 492 982 korona 28 fillérrel kedvezőbb mint a múlt évi hasonló időszakokban teljesített befizetések voltak. Hadmentességi díjban megállapított tartozás 501 906 korona 85 fillér, befizetés 150 120 korona 93 fillér. Hátralék 351 785 korona 92 fillér, vagyis az össztartozásnak 70%-a. A folyó évi november havi befizetés 19 908 korona 85 fillérrel, a folyó

évi befizetés pedig 71 270 korona 04 fillérrel kedvezőbb. Tekintettel arra, hogy a tartós szárazság Torontálmegyének mintegy felrészén a buza és kukoricatermést átlagosan 2/3 részben megkárosította, a befizetési eredményeket kielégítőnek lehet jelezni. Fizetési halasztás 34 esetben, 8598 korona 66 fillér adó erejéig engedélyeztetett, időleges házaadmentesség pedig 6 esetben.

Dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő több személyi ügy felsorolása után előadja, hogy az elmúlt hónapban a következő kültszóigalapot teljesítette: Glogonban meglátogatta az ottani állami és községi iskolát és ez utóbbinak államosítása ügyében tárgyalta. Törökkanizsán résztvett nehaj Schulpe Vilmosné szül. Karácsonyi Erzsébet emlékére rendezett iskolai ünnepélyen, melynek folyamán az ottani állam iskolai gondnokság diszgyűlést tartott s a boldogult emlékért az állami iskola épületében díszes márványtáblával örökítették meg közismert jótékonyságait.

Faur Kornél, az államépítészeti hivatal főnöke jelenti, hogy az állami beruházások terhére az 1904. évben kiépítendő törvényhatósági közutak földmunkái mind a négy viszonylatban befejeztettek. Az 1905. évre előirányzott hasonló munkálatok közig. bejárásai mind a nyolc viszonylatban megkezdtek és a földmunkálatok a nagykikinda—padói törvényhatósági közuton megindítottak. A mindkét esetben előirányzott ut-építkezésekhez szükséges kőanyagok beszerzésére nézve megejtett árjelzés eredménye felett a kereskedelmi miniszter már döntött oly módon azonban, hogy a halmazsucusi állami kőbányából kért kőanyagot nem bocsátotta a törvényhatóság rendelkezésére, hanem elfogadta amaz ajánlatokat, a melyek olcsóbbak voltak a nevezett anyag alapul vétele mellett számított előirányzatnál. Az annál drágább ajánlatok tekintetében pedig újabb árjelzést rendelt el. Egyebekben pedig a kereskedelemügyi miniszter minden viszonylatban a legolcsóbb ajánlatokat fogadta el oly kivétellel, hogy a dunabogdányi anyagot kavicsként el nem fogadja és a malomvölgyi trachit kavics helyett a valamivel drágább, de szilárdabb dömösmacsikasi kavicsot fogadta el. A vonatkozó szerződések megkötése ezek szerint több viszonylatban folyamatban van. A fentiek szerint pedig egyes viszonylatokban újabb árjelzés lesz. Torontálmegye csenei járásában Auréházán, Billéden,

Bobdán, Csatádon, Gyertyámoson, Kécsán, Kis-Jécsán, Kláriban, Nagy-Jécsán, Óregfaluban, Tamásfalván és Ujváron távbeszélő központokat létesítettek, melyeket a folyó hó elején átadtak a közforgalomnak.

Dr. Boross Dezső kir. ügyész jelentése szerint a fogházak körül nevezetesebb dolog nem történt.

Dr. Plechl Szilárd m. főorvos havi jelentésében előadja, hogy a lefolyt november hónapban a közegészségi állapot kielégítő volt. A fertőző betegség száma a következő: vörheny 77, tifusz 13, difteritisz 24, kanyaró 34, hőkhurut és fültömirtályos 2—2. Vörheny miatt be kellett zárni az iskolákat Botoson és Töszegen, difteritisz miatt az óvodákat Németszernyán, Szerb- és Nagyszentmiklóson. Egyéb betegség csekély számmal fordult elő.

Több felebevezett ügy és más kisebb jelentőségű dolog elintézése után az ülés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/8 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— A megyés püspök Rómában. Dessewffy Sándor v. b. t. tanácsos, megyés püspök tudvalevőleg most Rómában tartózkodik. A püspök mint Rómából jelentik, folyó hó 4-én részt vett ott a Mária-ünnepségeken, melyek a pápai trónállás közvetlenül a pápa közelében foglalt helyet. Ő szentsége beszédet intézett a jelenveleltakhoz, mire az egyháznagyok megtekintették azt a drágakövekkel díszített koronát, melylyel a Mária-szobor megkoronáztatik. A pápa ezután megszólítással tüntette ki megyés püspökünket, kit nevében szólított meg és igen melegen érdeklődött egészségi állapota felől. Örömeinek adott kifejezést afelett, hogy újra felgyógyult és Magyarországot illetőleg több kérdést intézett hozzá. A püspök másnap részt vett a pápai konzisztóriumon, melyen 30 bibornok és több mint száz püspök volt jelen. Itt

A „TORONTÁL“ tárcája.

A magyar kultúra.

— Rákosi Jenő beszéde a Dmke Közgyűlésén. —

Tegnap lapunkban beszámoltunk arról a fényes kulturális ünnepségről, mely a Dmke közgyűlése keretében Temesvárott lefolyt.

A közgyűlésen Rákosi Jenő a kitünő költő és nagy magyar publicista nagyhatású beszédet mondott a magyar kultúráról.

Lehetetlen a gyönyörű fejtegetések fölött napirendre térni s azért ide iktatjuk főbb vonásaiban Rákosi beszédét.

Rákosi Jenő mindenekelőtt átadta az „Oitthon“ írók és hírlapírók körének, valamint a Dunántúli Közművelődési Egyesületnek üdvözlését. Melyik magyar író szive ne dobogna fel annak a képnek a láttára, melyet a temesvári polgármester festett arról, hogyan vonultak ki innen az utolsó magyarok Losonczy alatt, hogy vértanu halált haljanak a hazáért s a magyartalanság hosszú álmából mint ébresztették fel ismét a várost a polgári kulturmunka harcosai, mint győzedelmeskedtek a béke, a türelem és szeretet fegyvereivel és mint tartják megszállva a nemzeti eszme ez őshelyét. De öröme telhetik ez ünnepben ugyanis, mint a Dunántúli Közművelődési Egyesület küldöttjének. Magyarország olyan, mint

egy bércövezte katlan, melynek szívében települt meg a magyar elem. A katlant mindenfelől kulturegyesületek őrzik, mint végvárak, mint citadellák. A Dunántúli Kulturegyesület, melynek üdvözlését hozza, a nyugatról jövő nem mindig barátságos beözönlésnek ellenőrzésére az alkalmas elemek kiválogatására és a magyarság hasznára való átalakítására van hivatva, az új Délmagyarországi Kulturegyesület ellenben nyílt kapu, zsilip, melyen keresztül kiáramlik a magyarság katalánában felduzzadt nemzeti erő, hódítva terjed tovább, hiveket szerezve a nemzeti eszmének, a hazza erejének. Amaz hozza, emez terjeszti a magyarságot.

Különösnek tetszhetik, hogy a mikor az országban ádáz politikai harcok dülnek, mi naiv kulturemberek itt összejövünk s magunkra akarjuk irányítani az érdeklődést. Vajjon melyik igazán a naivabb? Szóló úgy gondolja, hogy mind a két tábor a maga helyén, a maga kötelességét végzi. Mialatt, mint ma is, tíz helyen folyó politikai viták országszerte, mi itt halogatjuk a szelid pásztorsípót ezeken a békés kulturünnepeken. Homérosz favágója jut eszébe, abban a hasonlatban, mely a trójai háború borzalmait esetelvé, rémítő zivatart ír le, mely megreszketteti a hatalmas erdőt úgy, hogy még a távoli árnyas rejtekben dolgozó munkást is megdermeszti s fejszéjét egy-egy percre pihenésre készíti. Mi is, végezővén napi munkákat, hallván a politikai ézengést, a mint a pártok uszályokkal végigsöprik az utcát, —

érezzük kicsinységünket s szinte megállunk egy percre tétovázva, vajjon ér-e valamit a mi szerény munkánk ennek a kavarodásnak közepette? Pedig ez a csüggedés alaptalan. A politikai munkának, a kulturmunkának is adott viszonyok adják az értékét, hozzák meg a sikereit. Sőt a kultúrának sokkal felsőbbrendű értéke is van. Nézzük az őskor nagy eseményeit, a hősök tetteit, a klasszikus népek történeteit, Leonidás hősiességét, a termopilei csodálatos tettet örök feledés nyelvére volna el, ha nem áll mögötte a görögök nagy nemzeti kultúrája, ha egy Homérosz, egy Eszküiosz, egy Pindár, egy Szofoklész nem teremtették volna meg számára a legnagyobb keretet. Hősök a feledésbe, királyok homályba merülnek, ha a nemzet nem alkot kultúrát, mely tetteiket, erényeiket megörökítse, átadja az utókornak, hogy ezer és ezer év múlva is lelkesedjék és okuljon azokra a későbbi idők nemzedéke. A nemzet, melynek nincs kultúrája, hasonlít Ádámhoz, a kibe az Isten, mikor sárból megteremtette, elfeledett lelket lehelni. Az idő az ő lágy, de föltartóztatlan lépéseivel eltápossa, elomlasztja a nemzetek alkotásait, ha a kultúra nem siet azokat megörökíteni. Tudunk nemzetekről, melyek a múltban léteztek, hatalmas tettekkel uralkodtak korukon; de mit se tudnánk róluk ma már, ha régi könyvekben egy-egy szó nem adna hirt egykor való létezésükről, hódításaikról. Ime a sokat emlegetett kisázsiai ásatások, mily csodálatos alkotások romjait, maradványait hozzák felszínre, gigászi építkezéseket, melyeket

ÁLLANDÓ

nagy választék női felöltők, raglan, havelok, kabátok és gallérokban a legújabb divat szerint.

Saját műhelyben készült

férfi és gyermek öltönyök és felöltők, rövid bundás kabátok, városi és utazó bundák, szörme gallérok, stóla, boa, muff és minden szücsmunkák.

Telefon 141.

Kovács Gedeon Nagybecskerek.

Szabó- és szücsműhely a házban.

(861—100.59)

megbeszéltek Sauli Sándor püspök és Mayella Gellért szerzetes szentté avatásának ügyét. A püspök még néhány hetet tölt Rómában.

— **Megegyei közgyűlés.** A tegnapi megkezdett rendkívüli megegyei közgyűlés ma délelőtt ért véget. A jegyzőkönyvet e hó 14-én délután 4 órakor hitelesítik. Jegyzőkönyvhitelesítők: dr. Várady, dr. Milos és dr. Pollák.

— **Rohonczy Gedeon távirata.** Rohonczy Gedeon, aki szintén aláírta Csávossy Gyula báró tegnapi bizalmi indítványát, de betegsége miatt nem jelenhetett meg a megegyei közgyűlésén, tegnap a következő távirattal mentette ki elmaradását.

Rendkívül sajnálom, hogy betegsége miatt mai közgyűlésen jelen lehetni, de hiszem és remélem, hogy megénekel jőzön elemei a bizalmi nyilatkozatot nagy többséggel diadalra juttatják. Hazafias üdvözléssel Rohonczy Gida.

— **Halálozás.** Mint őszinte részvétellel értesülünk, Engel Sámuel nagybecskereki fakereskedő, a torontálmegegyei hitelbank igazgatósági tagja, városunk egyik tekintélyes és köztiszteltettségben álló polgára, tegnap délután 74 éves korában meghalt. Az elhunyt előzőleg néhány évvel oly veszedelmesen betegedett meg, hogy naponta várták halála híreit. Erős természete, az orvosi tudomány és hozzátartozói önfeláldozó ápolása azonban megmentették az életnek s a hetvenen túl lévő ember mostanában oly élet-erősen és ruganyosan járt-kelt, hogy akár husz esztendővel letagadhatott volna korából. Annál meglepőbb jött a hír, hogy Engel Sámuel meghalt. Az elhunyt, ki egy virágzó fűrészmalomnak és fakereskedésnek volt a tulajdonosa, a városi képviselőtestületnek vitális tagja volt s ezért a városház erkélyéről is gyászlobogó hirdeti halálát. Azonkívül igazgatósági tagja volt hosszú éven át a Torontálmegegyei takarékpénztár és hitelbanknak, mely halála hírére szintén kiütötte a gyászlobogót, valamint a Lloyd társulat is, melynek alapító-tagja volt. Az elhunytat, kit családján kívül nagy kiterjedésű rokonság gyászol, holnap délután fél 3 órakor temetik el. A család és a „Torontálmegegyei takarékpénztár és hitelbank” igazgatósága külön gyászjelentésben tudatják Engel Sámuel elhunytát.

— **Koszoru megváltás.** Mangold Ármán L. koszoru megváltás címén Engel Sámuel elhunyt alkalmából 10 koronát adományozott a helybeli árvaház céljaira.

— **Öngyilkos rab.** Nagy szabadságot kért tegnap, hogy az itteni fogházban egy rab felakasztotta magát. A szerencsétlen embert Prvulov Keresztélynek hívják, akiről annak idején megírtuk, hogy Szerbiában, ahol éjjeli őr volt, egy izben lopáson ért egy embert, akit agyon is lőtt. A kir. ügyészség e miatt természetesen letartóztatta s vizsgálati fogságba helyezte. A februári havi esküdtbíróóság lett volna hivatva ítélni Prvulov bűnügyében, de a szerencsétlen ember attól tartott, hogy hosszabb időn át lesz kény-

telen raboskodni s így nem lesz senki, aki családjáról gondoskodjék s e feletti kétségbeesésében tegnap délelőtt börtönében felakasztotta magát. A börtönőrök később észrevették tettét, de a szerencsétlen ember akkor már kiszenvedett s a fogházorvos már csak a beállott halált konstatálhatta. Az ügyészség a halálról értesítette Prvulov családját.

Nagybecskerek új vashidja.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, december 13.

A szöke Béga hajjai fölött ott pompázik immár a régi rozoga nagyhid helyén az új vashid. Még vörös teste nyersen és rikítón virít, de már teljesen kész, úgy hogy ma már át lehetett adni a forgalomnak.

Az új vashidat, a melyet boldogult Erzsébet királyasszonyunk nevével neveztek el, ma délelőtt avatták föl ünneppiesen.

A hivatalosról s az ezzel járó hivatalos eljárásról a következő tudósításunk számol be:

Az átadást megelőzőleg tegnap megkezdődött a próbaterhelés, mely a legjobban sikerült. Ez alkalmával a hid minden egyes négyzetméternyi területét 400 kilogramm terhelék meg s e nagy megterhelést a hid pompá-an állotta ki.

A hid átadását megelőzőleg a hidépítési bizottság délelőtt 11 órakor a polgármesteri hivatalban Buday Béla miniszteri főmérnök elnökölésével, ki a kereskedelemügyi miniszter megbízásából jött Nagybecskerekre, ülést tartott, a melyen jelen voltak: A földmivelésügyi miniszter részéről Nemes József kir. főmérnök, Torontálvármegye közönsége s a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal részéről Faur Kornél kir. főmérnök, az alsó-főhajózási m. kir. kirendeltség részéről Sas Ede főmérnök, a Dunagőzhajózási-társaság képviselőtől Mihálovics László ügynökségi főnök, a magyar királyi államvasutak részéről Kemény Simon osztálymérnök, Nagybecskerek város részéről dr. Perisics Zoltán polgármester, Stross Béla városi főjegyző, dr. Végh Lajos városi ügyész, Gombos Mihály Jakóby Gábor, Pucss Frigyes, Oldal Antal, Napholtz Ágoston, Pánics Dániel, továbbá a két vállalkozó Fekete Nándor és Rauch N.

Buday Béla kir. főmérnök üdvözlően a megjelenteket, konstatálja, hogy a hid megépítésének napja kétféle közhírre volt téve s így azoknak, kik netalán valami panasszal akarnának élni, elég alkalmuk volt tudomást szerezni a megépítésről. Majd előadja, hogy jelen szemle feladata annak a megállapítása fogja képezni, vajjon a szóban levő hid és az abhoz vezető feljárók, valamint egyéb tartozékok megfelelően lettek-e foganatosítva és nem szükséges-e valamely pótlás, avagy helyreigazítás. Ezután bemutatja az eljárásról felvett jegyzőkönyvet és az erre vonatkozó miniszteri rendeletet, mely után a bizottság tagjai a helyszíntre vonultak, a hol a következőket állapították meg:

1. A hid a bajárásnál javaslatba hozott és az arról felvett jegyzőkönyvet jóváhagyó miniszteri rendelettel a megállapított helyen épült, falazott hidfőkkel és rácsos-gerenda-tartás vas-szerkezettel.

2. A hid szabad nyílása a hidbajárás alkalmával történt a megállapításnak megfelelően 31-0 méterben.

3. A szerkezet alsó éle a hidnak körépső 102 méter hosszú részében 79-92. A felső magasságban függővel bíró nagyvíz színe fölé 4-24 méter magasságban van elhelyezve, a hid többi részében pedig a hidfők felé 3%-os eséssel bír. A hid középső 102 m. hosszú része fölemelhető szerkezettel bír, fölemelt állapotban e rész alsó éle a nagyvíz színe fölé 5-54 m. magasságba jut. Ezek szerint a hid alsó éle az előirt magasságnál 6 centiméterrel alacsonyabban van. Ez a csakély eltérés azonban sem a hajózás, sem egyéb szempontból észrevétel tárgyát nem képezheti. A felvonó szerkezet egyidejű megvizsgálása megállapította, hogy a szerkezet működése a követelményeknek megfelelő.

4. A hidpálya szélessége és teherbíró képessége s a bajárása megállapításoknak megfelelő.

5. A feljárók és oldalfeljárók elrendezése egészben a bajárási megállapításoknak megfelelő. Lényegesebb eltérés mutatkozik a balparton, a feljáróknak a Dungszerkely-telekhez csatlakozó részénél, a mely tanfalak közé fogva épült. Ezenkívül a jobbparti feljárók egész hosszukban a tanfalak közé fogva létesítettek. Ezen eltérések celszerűek és kifogás tárgyát nem képezhetik.

6. A víz levezetéséről a feljárók mellett kifogástalanul és a bajárási megállapításnak megfelelően van gondoskodva.

7. A hidfők előtti vontató utak szintén a bajárási megállapításokhoz megfelelően létesítettek. Tamasztásuk tögyfa-szadfalakkal történt, a melyek közt a kisvíz színében mérve 22-24 m. szabad nyílás van. A vontató utak 4 méternél sehol sem keskenyebbek.

A bizottság ezután kiment a hidhoz, a hol a szemle befejezése előtt Napholtz Ágoston bizottsági tag felhívta a bizottság figyelmét arra, hogy az Eötvös-utcai oldalfeljárónak a hidfeljáróhoz való csatlakozása igen éles kanyarulatban történik, miért is kívánatosnak tartja, hogy ezen a körülményen az illető feljáró-részlet módosítása által segítve legyen. E tekintetben abban történt megállapodás, hogy a mennyiben ez az aggodalom a gyakorlat által igazoltnak, ez a részlet a szükséglethez képest éppen úgy át fog alakítani, mint a hogy a kishidnál a szemle alkalmával kifogásolt s a kaszinó felé vezető lépcső is időközben az igényeknek megfelelően kiszélesített.

Most a felvonó szerkezetet próbálták ki, amely szintén a legjobban működik. A helyszíni szemle befejeztével dr. Perisics Zoltán polgármester és Buday Béla főmérnök a polgármester pompás fogatán áthajtottak a hidon.

Ezek után, minthogy a közforgalom érdekében egyéb pótlás vagy kiegészítés szükséges fenn nem forog és minthogy a hidnak egyidejűleg megtartott próbaterhelése és felülvizsgálata is kedvező eredménnyel járt, a bizottság vezetője az idézett miniszteri rendelet meghatalmazása alapján a hidat a közforgalomnak átadja.

TÁVIRATOK.

Óriási verekedés a képviselőházban.

Budapest, december 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az obstrukció fékevesztett hőseinek ma sikerült meggyaláznia a magyar parlamentet, a mely eddig komolyságával és méltóságával disze volt a világ minden parlamentjének.

Mára volt ugyan kitzúve az országgyűlés új ülészakát egybehívó királyi kézirat kihirdetésére az első ülés a képviselőházban s ezt a szövetségelt ellenzék botrányhősei olyan skandalumra használták föl, a melynek nincs párja parlamenti életünkben.

A parlament előtt.

Már jóval az ülés előtt a parlament körül gyülekező tömeg sejtette, hogy ma izgalmas nap lesz. A szövetségelt ellenzék tagjai Apponyi, Kossuth és Bánffy vezetése alatt csoportosan vonultak a képviselőházhoz, a hová nagy tömeg kísérte őket.

A parlament kapujánál egy rendőrtiszt állott, a kit az ellenzéki képviselők szenvedélyes hangon távozásra szólítottak föl s mivel ez nem engedelmesskedett, Ugron, Juszt és többen megragadták. A rendőrtiszt kiragadta magát kezeik közül s a telefonszobába rohant, hogy a főkapitányságtól segítséget kérjen. A képviselők azonban utána futottak s a rendőrtisztet a fő-

a modern művészet utánozni is képtelen, ezred-évekre szóló paloták részait; de minderről nem szól sehol egy sor írás, e népek hőseit, királyait örök feledés borítja. Mig a kultúrnépektől maradt egy-egy cserép, rajta pár sor írás, egy dal, egy mesemondat egy egész világot nyit meg értelmünk és képzeletünk előtt. Ez mutatja a kultúra felsőbbiségét szemben a barbárizmussal.

A szónok most visszaillesztette a magyar történelmébe. Háromszáz évig dult Magyarországon a politikai harc. A csatákban legjobbjaink vezettek el, a politikai küzdelmekben egymásután buktak el az idealisták. Anyira benne volt e nemzet a politikai harc bilincseiben, a tanácskozó termekben annyira uralkodott ennek a fajnak sajátos rugalmas szelleme és lendülete, hogy a poéták szavát senki se hallotta. Zrínyi a maga korában meghallgatatlan maradt a magyar Pantheonba őt az újabb kor iktatta be. Három évszázig tartott e kétségbeesett küzdelem; az ország megóvta valahogy virtuális jogait, de régi szabadságát, önállóságát nem tudta visszaszerezni többé. Alig másfélszáz éve annak, hogy a kalapos király az utolsó döfést adta a magyar nyelvnek. Kimondták, hogy meg kell halnunk, magyar nemzeti jellemünk ellen ez volt az utolsó merénylet. A nemzet egy utolsó erőfeszítéssel meghozta az 1791-iki törvényt, kimondván ebben a magyar állam alá nem rendeltségét, függetlenségét, de aztán ismét visszaesett tohetetlen álmába. Akkor élt Bécsben egy magyar hazafi, kitűnő család ivadéka, nevezetes állásban, mélyen érző tiszta magyar szívvel: a legnagyobb magyarnak volt az apja. Lángoló beütéssel, melyekről szinte lecsepegett a szíve vére, írta bele naplójába nagy bánatát azon, hogy a magyar nemzet halálos álmát kezd aludni, melyből soha sem lesz ébredése. Ezzel a lelki gyötrellemmel függ össze nyilván az a sajtóságos körülmény, hogy legnagyobb magyar egy nőtt föl, hogy a magyar nyelvet alig törte egy küssé. Az apa gyöngédsége volt ez,

mely meg akarta óvni a fiát annak a borzasztó helyzetnek a fölismérésétől, melyben akkor a nemzet benne volt. Katonának nevelte, belevitte a bécsi élet zajába. De mikor utazni küldte, az ifju Széhenyi a más nemzetek szerencsésében fölismerte a saját nemzetének szerencsétlenségét, mások gazdagságából a mi szegénységünket. És a németnek nevelt katona lángoló hazafiként jött vissza az utjáról. És akkor, látván a szörnyű tespedést, ő is martaléka lett apja lelki gyötrelmeinek. Bár a siker nem kecségette, kiállt, hogy megvívja a nagy harcot, hogy fölébressze a nemzetet, de nem egyoldalú politikai küzdelemmel, hanem a kultúra fegyvereivel is. A bécsi magyar testőrök, a Csokonay, a Kisfaludyak, Barcsenyi, Katona, Toldi, Kölcsey, Kazinczy már akkor leveleztek, irtak, buzdították egymást s mikor végül Vörösmarty is belefűt varázslatos kúriájába, az végigzengett az országon s ezerszeres visszhangot keltett. A kultúra megmondtatta az országot, amire a politika sem volt képes!

Örömmel üdvözlö az a hadsereget, mely a Losonczy hadainak utódjaként itt most a béke, türelem és munka fegyverével védi és terjeszti a magyarság javait, a tolnak, az eseteknek, a vésőnek emberei nevében köszönti Temesvárt. A politikai fergeteg nem tántoríthat el, hidd hulljon a villám, mi haladunk előre a magyar nemzeti dicsőség megszentelt ösvényein! Egy nemzet élete hasonlatos a tengerben talált korálszigethez. A sziget virányain ott terpeszkedik a küzdő érdek, az erőszak, az élvágy, míg lent a föld alatt a tenger mélyén apró állatkák rakják és szövök együvé a korálszemeket és oszlopokat. Ha ezek a kis lények kivésznek, az oszlopok összerohadnak és velük elpusztul az egész sziget, viruló, zajló életével. Ezek a kis állatkák a kultúra munkásai, az ő vállalkon nyugszik az ország sorsa, jövője s ha kivész az ország ereje, nekünk kell eljőnnünk, hogy megmentjük.

kapu
kiabálta
s Rak
hogy le
többi ké
vonultak

Am
álló da
haragra

Az
Az
az ellen
gazember
Köz
vény balc

—
azután rá
ványként
János egy
nyakon is

Mos
fejlődött
mire Ju

Kecskem

és még t

tek nagy

Zboray, E

feljáró ko

a mely re

szétszedte

estek a da

elkapják a

lábát, let

hasonlóké

többieket

Ezzel

lépcsőalj

huszonhat

emelvényt.

Kaas

Batthyány

Bakonyi e

garázdálko

az asztal

ket a job

mit lehetet

Amint

a daraban

utána Mak

kovszky, R

vad kiáltás

és rávetik

a kezükbe

bantok fej

Aladár és

zajuk. A

állani, lass

oldal felé.

és mások n

vevő darab

kilökdösték

és képviselő

mást. A da

mire Rigó

Lovász. Le

letépték

őket. Sok da

Az izga

verekezés jó

bantokat min

kiáltásokkal

Rombold

pihent el. Az

etéptek és

elnöki szék

Az eme

Rakovszky, R

Kecskeméthy,

ták és kijelent

el bárki.

Zboray k

botjait és szék

felfegyverkezve

az üléssterembe

lenzéki urak ke

forgattak mind

kapun kidobták. A képviselők szenvedélyesen kiabáltak, hogy nem tűnnek rendőrséget a Házban s Rakovszky revolvert rántva fenyegetőzött, hogy lelövi a rendőröket. Rakovszky példájára a többi képviselők is revolvereket vettek elő s így vonultak fel nagy lármával a lépcsőkön a Házba.

A Házban.

Amint a fölvonuló ellenzékiek az ajtóknál álló darabantokat megpillantották, újból nagy haragra gerjedtek s lepiszkolták őket.

— Szégyeijék magukat! Gyászmagyarok!

Azután lassankint bevonultak az ülésterembe. Az elnöki emelvényt körülvevő darabantokat az ellenzéki hősök leköpdösték s becsutellen gazembereknek nevezték őket.

Közben Lengyel Zoltán az elnöki emelvény baloldalán álló egyik darabantot megragadta.

— Ki innen nyomorult! — kiáltotta rá s azután rángatni kezdte lefelé. A darabant sóbálványként állt, de visszaütni nem mert. Hock János egy másik darabantot kapott meg s azt nyakon ragadva dulakodni kezdte vele.

A verekedés.

Most csakhamar nagy dulakodás fejlődött ki. A darabantok ellentálltak, a mire Juszt, Papp Zoltán, Nessi Pál, Kecskeméthy, Endrei, Marjay, Rákosi Viktor és még többen elkeseredett tusába elegyedtek négy hatalmas darabanttal. Időközben Zboray, Polónyi és még többen letépték a feljáró korlátját s a nehéz diszfaragványt, a mely recsegve dőlt le, néhány perc alatt szétszedték s a fadarabokkal ezután nekiestek a darabantoknak. Lovászy, Rakovszky elkapják a lépcsőn dulakodó egyik darabant lábát, lerántják és a földre tiporják és hasonlóképpen lekapják a lábukról a többieket is, megverve őket és kilövik.

Ezzel az ellenzéki hősök a bal oldal lépcsőalját megtisztították, de most mintegy huszonhat darabant szállotta meg az emelvényt.

Kaas Ivor, Zichy Aladár és Jenő grófok Batthyányi gróf, Lendl, Zboray, Kállay és Bakonyi ezalatt a miniszteri asztalok körül garázdálkodtak, onnan mindent leszórtak, az asztalokat felforgatták, a bársonyszékeket a jobboldali padokra hajították s a mit lehetett, összetörtek.

Amint a garázdálkodók az emelvényen a darabantokat megpillantották, Pozsgay, utána Makay, Rigó, Kubik, Polónyi, Rakovszky, Rákosi, Nessi, Lengyel és mások vad kiáltásokkal az emelvényre rohannak és rávetik magukat a darabantokra. Ami a kezükbe akadt, azt odavagdalgják a darabantok fejeihez. Lovászy, Holló, Zichy Aladár és Bakonyi székeket dobálnak hozzájuk. A darabantok nem akarván ellent állani, lassankint visszavonultak a jobb- oldal felé. Ugyanekkor Bakonyi, Barabás és mások megrohanták a gyorsírókat körülvevő darabantokat s hosszú küzdelemmel kilökdösték őket a teremből. *A darabantok és képviselők persze össze-vissza verték egymást.* A darabantok Rigót nyakonkapták, mire Rigó pofozkodni kezdett. Bakonyi, Lovászy, Lengyel, Makay segítségére siettek, letépték a darabantokat és kikergették őket. Sok darabantot véresen vittek el.

A csata után.

Az izgalmas, elszomorító és megdöbbentő verekedés jó negyedóra hosszat tartott. A darabantokat mind kiűzték s az ellenzékiek örömkialtásokkal foglalták el az elnöki emelvényt.

Romboló kedvük azonban ezzel még nem pihent el. Az emelvényen minden elszaggathatót etéptek és összeronthatót összeromboltak, az elnöki széket pedig a terem közepére hajították.

Az emelvényt Olay, Nessi, Kaas, Pozsgay, Rakovszky, Rákosi, Zboray, Bakó, Makay, Kállay, Kecskeméthy, Barabás és még többen megszállták és kijelentették, hogy csak testükön át érheti el bárki.

Zboray kiszedte a lépcső szőnyegének acélbotjait és szétszította képviselőtársai között. Így felfegyverkezve várták a történendőket, de lent az ülésteremben azért tovább romboltak s az ellenzéki urak kalappal a fejükön, szivarozva felforgattak mindent.

Most bejöttek a terembe az Andrassy grófok, Erdődy gróf és Wlassics Gyula, mire a rombolók dühbe lecsillapodott s a csatakiáltásból zajos éljenzésbe törtek át.

A kormány bevonulása.

Néhány perc múlva a jobb középbéjárónál megjelenik Tisza István gróf miniszterelnök alakja. A mint az ellenzékiek megpillantják, iszonyu ordítózással és süvöltözéssel fogadják.

A miniszterelnök az első pillanatban megáll, de azután nyugodtan és hidegen indul be az ülésterembe. Nyomában jönnek: Hieronymi, Berzeviczy és Nyiri miniszterek, továbbá Gajári, Kubinyi, Pekár és még mintegy ötven szabadelvűparti képviselő.

Az ellenzék pokoli ordítózása közben Tisza megáll az első padoknál s összefont karokkal nézi a tomboló ellenzékiet. A miniszterek körül veszik Tiszát és élénk beszélgetés folyik közöttük, míg a szabadelvűparti képviselők csoportokban állanak szerteszét Zboray az elnöki emelvényről kendőt lobogtat és feljűk kiabál:

— Szavazni! Szavazni!

Andrassy Gyula Tiszához megy és hosszan tárgyal vele. Tisza még egyszer végignezi a rombolást, majd megfordul s a miniszterekkel együtt elhagyja a terem. Az ellenzék mindenféle sértő szavakat kiabál utánuk. A szabadelvűparti képviselők egy része velük megy, más részük bennmarad.

A botrány vége.

Az elnöki emelvény asztala mellett Zboray fehér zsebkendővel int, míg aulról nevetve kiabálják:

— Szavazzunk!

Most az egész jobboldal kivonul, az ellenzék azonban bent marad és tovább zajong.

Tizenegy óra tájban bejön Csávossy háznagy és fel akar menni az elnöki emelvényre, mire az ellenzék ismét óriási lármába tör ki:

— Ki vele! dobjátok ki!

Csávossy kijelenti, hogy csak annyit akar mondani, hogy nem lesz ülés. Azzal távozik. Az ellenzék tizenkét óráig teljes számmal együtt maradt s azután távoztak el egyesek.

A teremben összetört holmiból az újságírók egyes darabok emléképp elvittek, a melyre az ellenzéki hősök manupropriájukat ráírták. Mikor azonban ezekkel az emlékekkel távoztak, a rendőrség mindazokat letartóztatta, a kiknél ilyen darabokat talált.

Az ellenzék estig a Házban permanenciában marad.

A szabadelvűpárt értekezlete.

Budapest, december 13. (A „Torontál” ered. táv.) A történetek folytán a szabadelvűpárt délben értekezletet tartott, melyen Tisza István gróf miniszterelnök kijelentette, hogy a *parlamentari anarchia a kormányt nem alterálja*. A kormány nem hajlandó nyugodtan tűrni az ellenzék erőszakoskodását, hanem a büntető bíróságtól kér megtorlást. *A képviselőház holnap délelőtt 10 órakor ülést tart.* Amennyiben a maihoz hasonló jelenetek ismétlődnek, *feloszlatják a Házat.*

A miniszterelnök nyilatkozata.

Budapest, december 13. (A „Torontál” eredeti táv.) Tisza István gróf miniszterelnök a szabadelvűpárt mai értekezletén részletesen nyilatkozott a helyzetről. Beszédéből kiemeljük a következőket:

Tisztelt pártértekezlet. Töredelmesen be kell vallanom, hogy tegnap egy könnyelmű kijelentést tettem, mikor azt mondtam, hogy megfontoltam mindazon eshetőségeket, a melyekre számíthatunk (Zajos felkiáltások: betyároka gondolhatott), daczára annak a sok kellemetlen tapasztalatnak, amelyet a multban már tehetünk, mégis úgy látszik, hogy illuzióban élttem és azok az urak, kiknek egész existenciájuk (Felkiáltások: nem urak azok, betyárok) a technikai obstrukcióhoz van kötve, egy olyan szituációt idéztek elő a házban, amelyre nem számítottunk. (Tisztességes ember nem számíthat ilyenre, halljuk, halljuk!) Sok mindenre képesnek tartottam azokat az urakat, de egy ilyen közönséges büntény elkövetésére (igaz úgy van) és védtelen embereknek ilyen gyáva megtámadására nem tartottam őket sem képesnek. Ismételtén hangsúlyozza, hogy ami ma a Házban

történt, közönséges büncselekmény (igaz! úgy van) amelyért a büntető följelentés meg fog történni. (helyeslés) a kellő lépések meg fognak tétetni s a Háznak módja lesz a mentelmi jog felfüggesztése és Magyarországon hál Istennek van még bíróság, amely e jelenségekkel elbánjon.

A mai eseményekből nyilvánvaló immár, hogy az ellenzék a magyar parlamentarizmus megrontására, a magyar nemzet megbecsületlenítésére tör. (Ugy van, úgy van.)

Nekünk t. barátaim — folytatta a miniszterelnök — mennünk kell a magunk utján. (Élénk helyeslés.) Meg lehet, hogy a küzdelem más fegyverek alkalmazását fogja szükségessé tenni, mint aminőkre gondoltunk addig, amíg egy bármennyire elfajult parlamenti küzdelemmel, de mégis egy politikai eszközöket használó parlamenti küzdelemmel állottunk szemben. Ha ismétlődnek az az eset, hogy az közönséges büncselekmények követtetnek el, akkor nekünk olyan fegyverekhez kell nyulnunk (zajos helyeslés), aminőket *közönséges büntetővel szemben a közbiztonság fenntartására szükségnek tartunk.* (Hosszantartó élénk helyeslés.) Ő bizik a magyar nemzet politikai érettségében és hiszi, hogy csak egy két ilyen jelenetet csináljon az ellenzék, mint ez a mai volt, elemi erővel fog kitörni a magyar nemzetből az az egészséges ragaszkodás ezredéves alkotmányunkhoz, a melyet oly rutul akarnak most a nemzet vesztére felhasználni.

Ha nem sikerül rendet csinálni, akkor csak egy kötelességet ismer, hogy azonnal nyomban appelláljon a nemzet ítélőjére. (Hosszantartó zajos helyeslés és taps.) Mi állunk szembe a merényletekkel s kéri a miniszterelnök, hogy támogassák őt (Lekkes helyeslés és taps.)

Utána Dániel Ernő báró lekkes éljenzés közben biztosította a miniszterelnököt a párt törhetlen ragaszkodásáról és támogatásáról.

Az orosz-japán háború.

A mandzsuriai harcokról.

Budapest, december 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból táviratozzák, a Hunhó partján az oroszok és japánok között heves csata folyik.

Port Arthur ostroma.

Budapest, december 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Port-Arthur ostromáról a mai nap folyamán újabb hírek nem érkeztek. A vár el- estéről szóló hírek egyre keringenek, de azokat sem meg nem erősítik sem meg nem cáfolják s így a tulajdonképpeni helyzet ismeretlen.

Határidő-üzel.

Budapest, december 13. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tözsdén az árak szilárdak. Deli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra) 1905.	10.16
Tengeri (májusra) 1905.	7.58
Zab (áprilisra) 1905.	7.18
Rozs (áprilisra 1905.)	7.95

Nyiltér.*)

NYILATKOZAT.

A „Nagybecskereki Hirlap” tegnapi számában volt szives megemlékezni a közgazgatási tanfolyamhallgatóságáról, mint a megyei közgyűlésen megjelent zajongó, féltelenkedő, berondelt, oda nem való elemről, egy kategóriába sorozván azt a vármegyei hajdukkal (akikben különben a cikkíró költői szárnyalású fantáziája parlamenti őrséget lát).

A „Nagybecskereki Hirlap” e nem éppen tisztességes kirohanása ellen nincs más megjegyzésünk, mint az, hogy a közlünk jelenlét pár ember egy árva kukkot sem szólt, de ha szólt volna is valamit, elfogadta volna a rendutasítást a gyűlés előkétől, azonban még a legkisebb valótlán megjegyzést sem rakja zsebre a t. cikkírótól.

Azt sem tudjuk, hogy mi jogon nevezi a hallgatóságot „nem odaváló elemnek” és sorozza egy rangfokozatba a megyei hajdukkal, mert szerény véleményünk szerint van annyi jussunk a közgyűlésen megjelenni, mint az érdemes cikkírónak, aki — megint nem tudjuk megérteni mi alapon tartja magát olyan szédületes magasságban feletünk álló teremtménynek.

Különbön pedig — és itt csak szerény véleményünknek adunk kifejezést — szerintünk egy hirlapírónak nem az a kötelessége, hogy másoktól a valótlanágoknak egész sorozatát állítsa és vak dühében, — melyet mi abszoluts nem idéztünk elő — egy egész csoport embert durván megtámadjon.

Nagybecskerek, 1904. december 13-án.

A közgazgatási tanfolyamhallgatók nevében:

Petrovics Győző, Ifj. Papi Miksa,
Perger Barnabás, Léh György.

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1904. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 perc
Szegedről: (motorkocsi) 9 óra 23 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 23 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibanáról és Temesvárról este 7 óra 15 p.
Módszról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 28 p. este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovárra: délelőtt 8 óra 10 p.; délután 8 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. u. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra 18 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Alibanáról—Pancsovárra és Alibanáról: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módszra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 34 p.

Kiadó lakás.

A Kinizsi- és Gimnázium-utca sarkán, a „Club“-kávéházzal szemben egy

utcai lakás

bolthelyiséggel vagy anélkül

azonnal kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

(903—x.3)

8932. tkvi szám. 1904.

915—1.1

Árverési hirdetés.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyszebeni földhitelintézet végrehajtható Jágedy Illia (Kuzman fia) aracsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 68 kor. 25 fillér és 68 kor. 25 fillér löke, 15 kor. 68 fillér, 29 kor. 80 fillér, 35 kor. 77 fillér és 36 kor. 60 fillér költségek s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén fekvő következő ingatlanok, u. m.:

Az aracsi 1711. sz. tkvben A. I. 1—4. sorsz. 2553., 2824., 4233., 5120. hrsz. 7 hold 800 négyszögöl szántó 2675 korona kikiáltás árban megterhelve özv. Jágedy Kuzmáné Náta javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával 1904. évi december hó 30-ik napjának délutáni 3 órájkor Aracs községében árverés alá fognak bocsátani és a kikiáltási áron alul is el fognak adni, megjegyezve, hogy az árverés napjától fogva az überlandialis (maradvány) földek után járó váltásártartozás a vevőt fogja terhelni.

Megjegyzetik, hogy amennyiben az ingatlan a szolgálat fenntartásával oly árban adatik el, mely a szolgálat bejegyzését megelőző tehertételek fedezete szempontjából ezennel 2800 koronában megállapított árat meg nem ütné, az árverés hatályon kívül helyeztetik s az ingatlan a szolgálat nélkül nyomban fog elárvereztetni.

Venni szándékozók, a végrehajtható és képviselőjének kivételével, tartoznak az ingatlan kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én kelt 3333. sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Törökbecsén, a kir. bíróságnál mint tkvi hatóságnál, 1904. évi október hó 21-én.

216059. szám. 1904

Magy. kir. államvasutak.

HIRDETMÉNY.

A magyar királyi államvasutak kezelése alatt álló helyi érdekű vasutak vonalain 1903. évi augusztus hó 1-től érvényes helyi díjszabáshoz (II. rész) 1905. évi január hó 1-vel egy új „Függelék“ fog életbe lépni, melyben a gyulafehérvár—zalatnai, szentlőrinc—slatina—natici, szombathely—rumi, torontáli, versec—kubini és temesvár—nagyszentmiklósi helyi érdekű vonatokon érvényes kedvezmények — az adómentességnek időközben történt lejárta folytán — a szokásos adóptlékkel felemeltetik.

Az eddig hirdetés útján érvényben volt, valamint a díjkezelési jegyzékben foglalt egyes állandó jellegű kedvezmények ez alkalommal a függelékbe vétettek fel, végül a díjszabásban időközben történt változtatások folytán szükségessé vált módosítások az egyes kedvezményeknél keresztül vezetettek.

Ezen új kiadás folytán a folyó évi január hó 1-től érvényes „Függelék“ hatályon kívül helyeztetik.

Az új „Függelék“ a magy. kir. államvasutak igazgatóságánál (Budapest, VI. Csengery-utca 33.) és az üzletvitel-egységeknél példányonként 1 koronáért lesz kapható.

Budapest, 1904. november hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj-Donbovar—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1904. május hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor, minden csütörtökön reggel 7 óra 30 perc.

2. Indulás Fiuméből Anconába minden szerdán reggel 7 óra 30 perckor és minden pénteken és hétfőn este 8 óra 15 perckor.

3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és szerdán este 7 óra 30 perckor és pénteken reggel 7 órakor.

4. Indulás Anconából Fiuméba minden csütörtökön reggel 7 órakor és minden kedden és szombaton este 8 óra 30 p.-kor. Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetdíjak

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat			Személyvonat III.
			I.	II.	III.	
osztály						
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40'00	30'00	16'00	
	Cannes	franc.	122'45	87'80		
	Firenze		79'80	58'10	32'50	
	Genova		95'55	69'10	38'95	
	Grasse		124'60	89'25		
	Lyon-Perrache		134'55	95'70		
	Marseille		144'05	102'40		
	Milano		76'25	55'60	31'05	
	Menton		116'30	83'65		
	Napoli		106'85	77'05	43'60	
	Nizza		119'00	85'45		
	Róma		80'05	58'25	32'60	
	Torino		95'40	69'00	38'90	
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51'40	37'40	19'50	
Berlin		márka	103'80	73'50	41'20	
Breslau			80'60	58'00	31'80	
Hamburg			130'20	93'10	54'90	

A gőzhajókon egy ágyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálóllyel együtt 16 kor.
I. osztály 12 .
III. (fedélzet) 6 .

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenként 4 gyorsjárata és pedig: Zarába, Spalatoba, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató“-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyancsak a magyar kir. államvasutak központi menetjegyirodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

A Kisteremiai Tejszövetkezet felszámolás alatt, Kisteremián,

Bevétel.	pénzforgalmi kimutatása 1904. december 6-ig.	Kiadás.	
Berendezések és eszközök eladásából	K. 603 54	Mult évi tartozások kiegyenlítése	K. 318—
Betéti kamat és bérletből	12'86	Fizetések	65—
		Házbér	18'18
		Költségek	122'79
		Készpénz egyenleg	92'43
	K. 616'40		K. 616'40

Az igazgatóság mint felszámoló.

Jelen kimutatást szabályszerűen felülvizsgáltuk s mindenben helyesnek találtuk:

A felügyelő-bizottság.

912—1.1

Meghívó.

A Kisteremiai Tejszövetkezet, felszámolás alatt, tagjai ezennel meghívotnak a f. évi december hó 24-én d. u. 1 órakor a társalgó-egylet termében tartandó

utolsó közgyűlésre.

Tárgysorozat:

- Elnöki megnyitó és jegyzőkönyvvezető kinevezése.
- Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag megválasztása.
- Az igazgatóság mint felszámoló és a felügyelő-bizottság jelentéseinek és felszámolási számadásainak előterjesztése, megállapítása, valamint a felmentvény megadása.
- Netáni indítványok.

Kisteremia, 1904. december 10.

Az igazgatóság mint felszámoló

Elsőrendű

tűzifa.

Valódi porosz Kitánó minőségű

szalon köszén pirszén (coacs)

a Wildensteinsgen-Richterhof-féle bányákból.

Legjobb faszén.

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE fakeskedőnél

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.

— Továbbá a fátalepen, Korona-utca 585/II. — Telefon 35. sz. —

786—50,22

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.